

'Het is een opgepompt verhaal dat we geld laten liggen bij de EIB'

De Europese Investeringsbank (EIB) zet dit jaar een recordbedrag aan leningen weg in Nederland. Het gaat naar verwachting om € 2,5 mrd, zegt Pim van Ballekom, vicepresident van de publieke EU-bank, in een gesprek met Het Financieele Dagblad.

'De totale investeringsimpuls is nog nooit zo groot geweest. Dan praat je over € 7 mrd tot € 8 mrd. Meer kan ik niet doen', aldus Van Ballekom. 'Dat kan ik ook niet maken ten opzichte van mijn collega's. De toegevoegde waarde van de EIB is nou eenmaal groter in Oost-Europa.'



Pim van Ballekom (Foto: HH)

3D-printers

Een in het oog springend project waarvoor de EIB dit jaar een lening verstrekte, was de versterking van de onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten van FrieslandCampina in Europa, de eerste lening van de EIB in de Nederlandse agrarische sector. Ook stak de bank geld in Ultimaker, een veelbelovende producent van 3D-printers, en in Tele2 voor diens uitbreiding van het 4G-netwerk.

De Nederlandse vertegenwoordiger bij de EIB heeft zich geërgerd aan verhalen dat Nederland geld laat liggen bij zijn bank. Er zou vooral meer vraag moeten worden gecreëerd naar meer risicodragende projecten. De Europese Commissie heeft hiervoor het zogenoemde Juncker-plan op poten gezet, waarvoor de EIB leningaansvragen beoordeelt en verstrekt.

Magere aanwezigheid?

'Iedereen schrijft elkaar na', zegt Van Ballekom over de vermeende magere Nederlandse aanwezigheid in de Brusselse statistieken over het Juncker-plan. 'Het is ook een opgepompt verhaal. Het EIB-volume in Nederland is nog nooit zo groot geweest.'

Van Ballekom noemt het een 'goed signaal' dat er vooral veel vraag is naar normale leningen bij de EIB. 'Dat geeft aan dat Nederland niet "desperate" is. Ik ga geen producten kopen tegen de wens van klanten in. Als ik naar een winkel ga voor zwarte schoenen dan wil ik niet dat ze me bruine schoenen aanbieden.'

Verlenging Juncker-plan

De Europese ministers van financiën gaven dinsdag in Brussel hun goedkeuring aan verlenging van het Juncker-plan, dat in 2015 is gestart. Daardoor verwacht de Europese Commissie tot 2020 zeker € 500 miljard aan investeringen in Europa te kunnen losweken. De teller staat nu op ruim € 150 mrd.

De afgelopen tijd bleek uit meerdere studies dat het Juncker-plan werkt, ook voor het midden- en kleinbedrijf, een belangrijk speerpunt van de Europese Commissie. Dat heeft de EU vertrouwen gegeven om ermee door te gaan. Het Europees Parlement, dat juist kritisch is op het investeringsfonds, moet er in de eerste helft van volgend jaar nog over oordelen.

Hoger volume

Het grote voordeel voor Nederland is dat de EIB dankzij het Juncker-fonds een veel hoger volume aan leningen kan uitzetten, zegt Van Ballekom. Jaarlijks gaat het in totaal om € 75 mrd tot € 80 mrd tegen € 50 mrd tot € 55 mrd acht á negen jaar geleden. 'Dat is de extra impuls. Daardoor kunnen we in Nederland dit jaar uitkomen op die € 2,5 mrd.'

In 2015 bedroeg het leningenvolume van de EIB op de Nederlandse markt nog € 2,1 mrd. Het jaar ervoor ging het om € 2,2 mrd. De mix is nu ongeveer 75% gewone leningen en 25% aan leningen die onder het Juncker-plan vallen, aldus Van Ballekom. 'Volgend jaar is het misschien anders, als er meer infrastructurele projecten worden gefinancierd. Dan heb je het direct over grote bedragen.'

'Het belangrijkste is dat we als publieke bank niet de commerciële sector wegduwen. Kijk naar de Beatrix-sluis (de sluis bij Nieuwegein die voor de binnenvaart wordt verbreed, red.). Dat heeft de markt zelf opgepakt. Wij waren er wel mee bezig, lang ook, maar we hoeven alleen in te springen als er sprake is van een 'investeringsgat'. Dat was hier niet meer het geval.'